Тема: Усний вибірковий переказ художнього тексту, що містить опис предмета

Мета: *поглибити* знання учнів про особливості художнього тексту; звернути увагу на опис предмета; *формувати* вміння учнів самостійно будувати зв'язну розповідь, пам'ять, увагу логічне та критичне мислення; *виховувати* толерантне ставлення до однокласників

Тип уроку: урок формування комунікативної компетентності

Хід уроку:

I. Організаційний момент

II. Оголошення теми та мети уроку

III. Актуалізація опорних знань і вмінь

- Які особливості художнього тексту?
- Які твори належать до художніх текстів?

Слово вчителя. Запам'ятаймо!

Усний переказ відрізняється від письмового довільною формою викладу матеріалу. Йому властиві короткі речення, можливі повтори слів, уточню вальні вислови. В усному переказі виявляються особливості мовця.

Вибірковий переказ — це детальний переказ однієї частини (мікротеми) тексту.

Як підготуватися до переказу тексту

1. Уважно прослухайте або прочитайте текст.
2. Визначте тему й основну думку тексту.
3. Поясніть, чому текст має таку назву.
4. Визначте мікротеми тексту.
5. Складіть план.
5. Виберіть мікротему, яку ви переказуватимете.

IV. Основний зміст уроку

1. Читання тексту

Шапка

Шапці українці надавали особливого значення. Без неї не годилося виходити на вулицю. У хаті шапку відразу потрібно було зняти. Загубити шапку – то була погана прикмета.

Надзвичайно поширеним в Україні був бриль. Це – солом'яний капелюх, який носили влітку чоловіки різного віку. Бриль був практичним, захищав од сонця й дощу. Цей головний убір був неодмінною приналежністю літнього вбрання українського хлібороба.

У запорожців шапка була їхньою гордістю. Кожен курінь на Січі мав головний убір певної форми. Шили шапки курінні майстри.

Козаки навіть у найбільшу спеку не розлучалися із хутряними шапками. Козацька шапка була висока й гостра, мала видовжену верхню частину. Часом її прикрашали срібною китицею.

Відлоги шапки господар часто використовував як кишені. Саме там запорожець зберігав кресало, тютюн та люльку.

Втратити шапку було для козака ганьбою, навіть якщо це трапилося на полі бою. Шапка була символом честі. (*З журн*.) (136 сл.)

2. Бесіда за змістом прочитаного

Завдання

1. Пояснити лексичне значення слів *Січ* (адміністративний та військовий центр запорозького козацтва)*, курінь* (легка будівля, а також назва житла козаків на Запорізькій Січі)*, китиця* (прикраса у вигляді пучка ниток, шнурків, зв'язаних на одному кінці), *хутро* (вичинена шкурка тварини).

2. Дібрати синонім до слова *ганьба* (безчестя).

3. Пояснити написання слів: *прикмета, прикрашати, захищати, капелюх, курінний, солом'яний.*

3. Колективне складання плану

1. Шапці надавали особливого значення.
2. Бриль – головний убір українського хлібороба.
3. Шапка – гордість козака.
4. Якою була козацька шапка.
5. Відлоги шапки – кишені.
6. Символ честі запорожця (орієнтовний).

4. Повторне читання вчителем тексту

5. Переказ тексту учнями

V. Підсумки уроку

VI. Домашнє завдання

Вправа 54 (пис), 56 (план)

Джерело:
https://naurok.com.ua/rm-1-usniy-vibirkoviy-perekaz-hudozhnogo-tekstu-scho-mistit-opis-195083.html